

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Elżbieta Zarzecka (spr.)

Sędziowie: SA Barbara Orechwa – Zawadzka

SO del. Piotr Prusinowski

Protokolant: Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2013 r. w Białymstoku

sprawy z wniosku K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji wnioskodawczyni K. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 12 września 2012 r. sygn. akt V U 1165/12

I. oddala apelację,

II. zasądza od K. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 14 czerwca 2012r., w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. z 2009r. Dz.U. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), odmówił K. P. przeliczenia podstawy wymiaru emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji K. P. wniosła o przeliczenie emerytury w związku ze złożonymi dokumentami potwierdzającymi dodatkowe zatrudnienie oraz z uwzględnieniem pracy w gospodarstwie rolnym.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku wyrokiem z dnia 12 września 2012r. oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że ZUS decyzją z dnia 2 grudnia 1983r. przyznał K. P. rentę inwalidzką z tytułu wypadku przy pracy. Podstawę wymiaru renty stanowił przeciętny miesięczny zarobek osiągnięty w okresie ostatnich 12 miesięcy tj. od 1 września 1982 r. do 31 sierpnia 1983r. Następnie decyzją z 30 grudnia 1989r. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznała jej rentę inwalidzką rolniczą. Do ustalenia uprawnień przyjęto okres podlegania ubezpieczeniom rolników od 1 stycznia 1984r. do 31 grudnia 1988r. Decyzją z dnia 8 grudnia 2005r. ZUS przyznał

wnioskodawczyni emeryturę od 1 października 2005r., gdzie do ustalenia podstawy jej wymiaru przyjął podstawę wymiaru renty. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalił na 85,42 %. Przy ustaleniu uprawnień i wysokości emerytury uwzględnił okres pracy w gospodarstwie rolnym od 1 marca 1964r. do 10 marca 1972r., tj. 8 lat i 11 dni oraz okres ubezpieczenia wynoszący 11 lat, 11 miesięcy i 19 dni. Do okresów składkowych zaliczył 10 lat 2 miesiące i 27 dni zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...)w B. od 11 marca 1972r. do 7 czerwca 1982r. oraz 1 rok 8 miesięcy i 22 dni zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w B. w okresie od 8 czerwca 1982r. do 29 lutego 1984r. Obecnie skarżąca pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy w zbiegu z rentą rolniczą. W dniu 30 maja 2012r. K. P. złożyła wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury, do którego dołączyła kserokopie zbiorczego zestawienia płac oraz karty wynagrodzeń z okresu zatrudnienia w (...)Spółdzielni(...)w B..

Sąd Okręgowy powołując się na art. 114 ust. 1 oraz na 111 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stwierdził brak możliwości ustalenia podstawy wymiaru emerytury wnioskodawczyni na nowo. Emerytury nie można było przeliczyć w oparciu o zarobki z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury, ponieważ nie udokumentowała ona zatrudnienia w 20 latach kalendarzowych. Natomiast wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony w oparciu o zarobki z 10 lat wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury albo o ponowne ustalenie jej wysokości, tj. od 1975-1984 wyniósł 56,50%, i okazał się niższy od dotychczasowego w wysokości 85,42%, ustalonego decyzją z dnia 8 grudnia 2005r.

Apelację od powyższego wyroku wniosła K. P..

Zaskarżając wyrok w całości, wniosła o jego zmianę i przeliczenie emerytury w związku ze złożonymi dokumentami potwierdzającymi dodatkowe zatrudnienie, z uwzględnieniem pracy w gospodarstwie rolnym. Jej zdaniem wyrok został wydany z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i jest dla niej krzywdzący.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna. Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że brak było podstaw do przeliczenia emerytury K. P., w oparciu o art. 111 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia tego Sądu oraz argumentację prawną przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Zasadniczy sposób wymiaru emerytury określa art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Obliczenie podstawy wymiaru tego świadczenia wymaga przemnożenia uprzednio ustalonego wskaźnika podstawy wymiaru przez kwotę bazową, o której mowa art. 19 w/w ustawy. Zgodnie z art. 111 ust. 1 w/w ustawy wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego: 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia, 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176, 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, ponowne ustalenie podstawy wymiaru emerytury K. P. według zasad przewidzianych w art. 111 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy nie było możliwe. Wysokość emerytury ustalona została w sposób dla niej najkorzystniejszy w decyzji ZUS z dnia 8 grudnia 2005r. przyznającej to świadczenie (k. 11 – 12v akt ZUS), gdzie

do wyliczenia podstawy wymiaru organ rentowy przyjął podstawę wymiaru renty inwalidzkiej z tytułu wypadku przy pracy przyznanej decyzją z dnia 2 grudnia 1989r. (k. 14 akt ZUS), tj. z 12 miesięcy kalendarzowych przypadających w okresie od 1 września 1982r. do 31 sierpnia 1983r. a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ukształtował się na poziomie 85,42%. Te wyliczenia odpowiadały wariantowi wskazanemu w art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy. Wbrew stanowisku skarżącej, do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił wówczas również okres jej pracy w gospodarstwie rolnym od 1 marca 1964r. do 10 marca 1972r.

Mając na uwadze zarzuty apelacji i przedłożoną do akt ZUS przez wnioskodawczynię dokumentację płacową w postaci kserokopii kart wynagrodzeń i zbiorczego zestawienia płac z okresu zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...)w B. w latach 1975 – 1982 (k. 43 – 50 tych akt), Sąd Apelacyjny zobowiązał organ rentowy do przeliczenia wysokości emerytury należnej wnioskodawczyni z uwzględnieniem do podstawy jej wymiaru kwot wskazanych w tej dokumentacji, dodatkowo z uwzględnieniem kwot nieoznaczonych, pominiętych przy dokonywaniu przeliczenia świadczenia w postępowaniu przed organem rentowym. Jak wynika z pisma z dnia 13 maja 2013r. (k. 33) organ rentowy wyliczył wskaźnik wysokości wymiaru emerytury wnioskodawczyni, z uwzględnieniem wszystkich składników wynagrodzenia wskazanych w tej dokumentacji, na poziomie 57,44%. Podstawa wymiaru obliczona poprzez pomnożenie tego wskaźnika przez kwotę bazową 717,16 zł wyniosła 411,94zł. Natomiast emerytura wnioskodawczyni, po waloryzacji na dzień 1 maja 2013r. wyniosła 524,48 zł. Zatem ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury, z uwzględnieniem dokumentacji załączonej przez skarżącą, daje niższy wskaźnik, od dotychczas ustalonego na poziomie 85,42%.

Z kolei wskaźnik wyliczony z zastosowaniem art. 111 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czyli w oparciu o wynagrodzenia z 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie renty, tj. z lat 1975 – 1984 wynosi 56,50%. Tak więc jest również niższy od ustalonego decyzją ZUS z dnia 8 grudnia 2005r. przyznającą emeryturę.

Nie można było przeliczyć emerytury wnioskodawczyni, według wariantu z art. 111 ust. 1 pkt 3 w/w ustawy, z okresu 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, ponieważ K. P. legitymuje się maksymalnym okresem ubezpieczenia w wymiarze 11 lat i 11 miesięcy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, na zasadzie art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego należnych organowi rentowemu w postępowaniu apelacyjnym, Sąd Apelacyjny orzekł, mając na uwadze wynik tego postępowania, tj. że apelacja skarżącej została oddalona, w wysokości stawek minimalnych należnych radcy prawnemu reprezentującemu ZUS, na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r., nr 163 poz. 1349 ze zm.).